

בית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוטי מרכז

בפני:

סא"ל שחר גרינברג – אב"ד

רס"ן צליל מישורי – שופט

סרן אלכסנדר מלין – שופט

בעניין:

(רס"ן אלון הראל; סרן אלישר פיינגריש)

התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד באסל פאלח)

ח/XXX רב"ט ה' ח'

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, שהוגש במסגרת הסדר

טיעון חלקי, בשתי עבירות:

ידיעה מסווגת, לפי סעיף 113א לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

עזרה לאויב, לפי סעיף 44 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו – 1955.

2. יצוין, כי לכתב האישום המתוקן צורף נספח מסווג, האסור בפרסום נוכח

המידע המפורט בו, אשר הוסכם על הצדדים כי הוא לא יפורסם, לשם

שמירה על ביטחון המדינה ומניעת פגיעה ביחסי החוץ שלה. כמו כן, הדיונים

בתיק זה התנהלו בדלתיים סגורות, בהתאם להוראות סעיף 324(ג) (1) + (2)

וסעיף 325(א), לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו – 1955.

3. מעובדות כתב האישום המתוקן ומהפרטים הנוספים, בנוסחים המותרים לפרסום, עלה כי הנאשם התגייס לצה"ל ביום 24/11/2013, הוכשר כתותחן והוצב לשרת כחלק מכוח שריון באזור גבול ישראל-סוריה.

4. ביום 15/02/15 או ביום 16/02/15 הגיע האזור צודקי סלימאן אחמד מקת (להלן – צודקי) בליווי שני אזרחים לאזור המוצב, שם היה הנאשם יחד עם היחידה בה שירת. כשהתקרבו צודקי והאזרחים למוצב, נשלח הנאשם על ידי מפקדו להרחיקם מהמקום, זאת לאחר שעלה כי צודקי והאזרחים שוחחו ביניהם בשפה הערבית, אותה דובר הנאשם.

5. לאחר מכן, ניגש הנאשם לצודקי ולאזרחים, התפתחה בין הנאשם לבין צודקי שיחה, במהלכה טען צודקי בפני הנאשם כי בכוונתו לפרסם כתבה על פעילות צה"ל בגבול עם סוריה, כדי לסייע לבני הדת הדרוזית היושבים בשטחה של סוריה. הנאשם וצודקי סיכמו כי יהיו בקשר בעניין פעילות צה"ל בגבול, ולשם כך החליפו ביניהם פרטי התקשרות. הנאשם מסר לצודקי את מספר הטלפון הנייד שלו, וכך עשה גם צודקי. במהלך אותה פגישה, צילם אחד האזרחים את האזור במצלמת וידאו.

6. ביום 16/02/2015, בשעה 16:10, התקשר צודקי לנאשם, והאחרון סיפר לו כי בשעה 18:00 מתוכננת פעילות צבאית באזור הגבול, וקרא לצודקי שיגיע למקום כדי שיוכל לצפות בה.

7. עוד מסר הנאשם לצודקי, כי אם יגיע למקום ויפגוש חיילים, אשר יסרבו לאפשר לו לשהות במקום, אין לאותם חיילים סמכות למנוע ממנו את הגישה.

8. בהמשך, בשעה 18:37, התקשר צודקי לנאשם, והאחרון מסר לו כי בסמוך לשעה 20:00 מתוכננת פעילות של פינוי פצועים משטח סוריה לשטח ישראל לצורך מתן טיפול רפואי בבית חולים בישראל. בהמשך, מסר הנאשם לצודקי את מספר הפצועים שיועברו מסוריה לישראל, את בתי החולים בישראל אליהם יועברו הפצועים ואת מקום מושבם של הפצועים בסוריה, אליו הם יוחזרו.

9. בנוסף על כך, מסר הנאשם לצודקי פרטים האסורים בפרסום והם מפורטים בנספח המסווג לכתב האישום. כל זאת כאשר צודקי נמצא בסמוך למקום שבו בוצעה הפעילות.

10. בהמשך, יצרו הנאשם וצודקי קשר טלפוני אחד עם השני 12 פעמים, באותו לילה, כשהנאשם מעדכן את צודקי במתרחש בשטח באופן סימולטני להתרחשותו. בין יתר הפרטים שמסר הנאשם לצודקי, המותרים בפרסום, הייתה המלצה כי צודקי יצטייד במצלמה כדי לתעד את הפעולה הנערכת באותו זמן בשטח. הנאשם אף מסר לצודקי כי כשלושה חודשים לפני כן צולמה פעילות פינוי פצועים על ידי צוות תקשורת אמריקאי, והצילום הועלה לרשת האינטרנט. הנאשם הבטיח לצודקי כי יעביר לו את הסרטון האמור.

11. למחרת, ביום 17/02/2015, שוחח הנאשם עם צודקי מספר שיחות טלפוניות ומסר לו את הידיעות האסורות בפרסום ומפורטות בנספח המסווג לכתב האישום.

12. במסמך הפרטים הנוספים המותר בפרסום, צוין כי חקירתו של הנאשם נפתחה בעקבות האזנת סתר למכשירו הסלולארי של האזרח צודקי, במהלכה נשמעו השיחות בין הנאשם לבין צודקי, בהן חשף הנאשם את המידע המפורט בכתב האישום ובנספח המסווג לכתב האישום. הנאשם הודה בחקירתו בעובדות המפורטות בכתב האישום. במהלך תפקידו של הנאשם, ובטרם ביצע את משימתו הצבאית, ידע הנאשם כי המידע שמסר לצודקי הוא מידע מסווג ביותר, שאסור היה לו למסרו לאיש. הנאשם מסר את המידע לצודקי מכיוון שסבר כי אותם גורמים שעמם צה"ל קיים קשרים כמפורט בכתב האישום, פוגעים באוכלוסיית העדה הדרוזית בסוריה, בודעו כי המידע הזה עומד להתפרסם. את המידע שקיבל צודקי מהנאשם העביר צודקי לרשת תקשורת סורית יחד עם צילום וידאו שערך במקום בזמן הפעילות, והמידע פורסם בתוכנית בטלוויזיה הסורית. לאחר שיחות בין צודקי לנאשם, כפי שמפורט בכתב האישום המתוקן בפרט אישום 1 סעיף כ"א, התקשר צודקי לנאשם פעמיים נוספות, אך הנאשם לא השיב לו. הנאשם מצוי במעצר בגין תיק זה מיום 24/02/2015.

13. בגין מעשיו האמורים, הורשע הנאשם כאמור, במסירת ידיעה מסווגת כשאינו מוסמך לכך, ובעשייה ביודעין מעשה העשוי לעזור לאויב, או לסכן פעולה צבאית, או פעולות כוחות מזוינים הפועלים נגד האויב בשיתוף הצבא.

ראיות הצדדים לעונש

14. התביעה הצבאית הגישה בהסכמת ההגנה **חוות דעת מומחה (ת/2)**, אותה ערך קצין ביטחון המידע של אגף המודיעין בצה"ל. חוות דעת זו הינה מסווגת ואסורה בפרסום. לפיכך, תצוין במסגרת גזר דין זה רק הערכת הנזק הביטחוני שנגרם לדעת המומחה כתוצאה ממסירת המידע על ידי הנאשם, מבלי לפרט מעבר לכך. בחוות הדעת נקבע כי על פי הערכתו המקצועית של המומחה, המידע שנמסר על ידי הנאשם לידי גורמי האויב, גרם לנזק ביטחוני ממשי לביטחון מדינת ישראל. זאת, הן במישור האסטרטגי הן במישור הטקטי. חשיפת המידע עשויה לסכן חיי אדם ולפגוע במודיעין הישראלי וביכולות ההגנה של צה"ל.

15. חוות דעת המומחה הוגשה על ידי התביעה במקום חקירתו הראשית, והמומחה השיב לשאלות הסנגור בחקירה נגדית.

16. יצוין, כי בסעיפים 22 ו-23 לחוות דעת המומחה, ציין הלה כי ייתכן ופעולות פח"ע שהתרחשו במרחב על אודותיו מסר הנאשם מידע, קשורות למידע שמסר הנאשם. לאחר שבית הדין ביקש מהמומחה כי יבהיר נקודה זו, הסביר המומחה כי "אני לא יודע לקשור אחד לאחד, אך המידע המודיעיני שמגיע לצד השני יכול לסייע". קרי, המומחה לא ידע לקבוע באופן חד משמעי כי אירועי פח"ע שהתרחשו בגזרה המדוברת לאחר המועדים המצוינים בכתב האישום המתוקן, אכן התרחשו בעקבות המידע שמסר הנאשם.

17. לשאלות הסנגור, במסגרת חקירתו הנגדית, ציין המומחה כי ניתן היה להבחין בהשלכות מסירת המידע על ידי הנאשם, בשטח עצמו. עוד ציין המומחה, בהמשך לשאלת הסנגור, כי הגם שבעבר התפרסמו פרסומים זרים הנוגעים למידע שמסר הנאשם, הרי שמסירת המידע על ידי הנאשם עשויה

לאשר או לשלול את נכונות המידע שפורסם בעבר, ובכך לפגוע באינטרסים מוגנים, כביטחון המדינה, יחסי החוץ ופעולות צה"ל.

18. יצוין כי בעדותו בבית הדין מסר המומחה כי הוא לא מכיר את הנקודה הספציפית אליה התייחס הנאשם במידע שמסר, אך "אם אגיע לשם אוכל לזהות". המומחה ציין כי נקודה זו מוכרת לכוחות הביטחון.

19. התביעה הגישה את תדפיסו האישי של הנאשם כראיה לעונש (ת/3).

20. במסגרת ראיות ההגנה לעונש העידו לזכות הנאשם שלושה עדי אופי.

21. תא"ל (במיל') **מר מעדא חסבאני**, ראש המועצה המקומית יאנוח-ג'ת, מסר כי יש לבחון את מעשי הנאשם מתוך זווית ראייה של רצון הנאשם לעזור לאחיו הדרוזים בסוריה. מר חסבאני מסר כי העדה הדרוזית בישראל נקלעה לדילמה לא פשוטה, אשר מחד גיסא העמידה את הדרוזים במקום של רצון לסייע לאחיהם הדרוזים שבסוריה להם נשקפה סכנת חיים, ומאידך גיסא קיימים החובות המוטלים עליהם כאזרחי מדינת ישראל. עוד ציין כי הנוער הדרוזי בישראל הושפע מהמחזות והתמונות הקשות שפורסמו לגבי הנעשה בסוריה, ולצד אלה עמדו אף אמירות של שלטונות המדינה בישראל על תמיכתם ונכונותם לסייע לדרוזים בסוריה. כל אלה מצביעים לדעת מר חסבאני על הקשר החזק בין בני העדה הדרוזית משני צידי הגבול, ועל הקשר שבין העדה הדרוזית לבין מדינת ישראל. העד ביקש כי קשר זה ילקח בחשבון על ידי בית הדין בעת גזירת דינו של הנאשם, כאשר יש לתת משקל להשפעה על הנוער הדרוזי שרצה לסייע לאחיו הדרוזים שבסוריה. מר חסבאני סיים עדותו בציינו כי בחלק מהמקרים היו התנהגויות ופעולות חריגות, מעבר למקובל, אשר נבעו מהתעמולה התקשורתית הקשה על המתרחש בסוריה, לרבות פרסום תמונות שזיעזעו, ועל כך אמר העד "חלק מהתעמולה, שהזיקה בצורה בלתי רגילה להתנהלות של חלק מהחברה שלנו. על זה לא הייתה לנו שליטה".

22. **מר רפיק חלבי**, ראש המועצה המקומית דלית אל כרמל, מסר כי הוא מכיר את משפחת הנאשם קרוב לשלושים שנים, אך לא קרבה קרובה מאוד. את הנאשם הכיר העד במסגרת מערכת הבחירות האחרונה. מר חלבי העיד כי הנאשם הוא אדם מאוד חיובי, נורמטיבי, שהיה תלמיד מצטיין. העד מסר כי

משפחת הנאשם היא משפחה שכולה ומעולם לא הרגיש, ראה או חש העד משהו חריג שעשה הנאשם. מר חלבי מסר כי לאחר פרסום מעשיו של הנאשם היה שבר גדול במשפחה. מר חלבי ביקש כי בית הדין יבחן את מעשיו של הנאשם באופן מידתי וייקח בחשבון את "האווירה הציבורית בקרב הדרוזים בישראל", ואת "גל ההתלהבות ששטף את העדה הדרוזית בישראל נוכח הרצון לתמוך באחים הדרוזים שבסוריה".

23. סא"ל (במיל') ד"ר רמזי חלבי, העיד כי הוא מכיר את הנאשם מאז שנולד, הם קרובי משפחה וחיים בשכנות. דודו של הנאשם נפל במסגרת שירותו הצבאי, והוא היה בן כיתתו של העד. העד מסר כי בזמן כהונתו כראש המועצה המקומית דלית אל כרמל הכיר את הנאשם, שהיה תלמיד מבטיח ומצטיין. העד ציין כי היה שותף להרבה דברים שקרו בעדה הדרוזית נוכח האירועים שהתרחשו בסוריה, לרבות השתתפות בהפגנות. העד עמד על כך שמשפחתו של הנאשם הינה משפחה חיובית ותורמת, וביטחון המדינה נמצא מעל הכל ולא הייתה כוונה לפגוע בו. העד ביקש כי בית הדין יתחשב בסביבתו המשפחתית של הנאשם ובאווירה הציבורית ששררה בעדה הדרוזית. העד ביקש מבית הדין לאפשר לנאשם לחזור למסלול חייו התקין.

24. ההגנה הגישה במסגרת הראיות לעונש **מכתב מאת סגן השר לשיתוף פעולה אזורי**, איוב קרא (1/ס), בו צוין כי משפחתו של הנאשם היא משפחה שכולה באשר דודו של הנאשם נהרג במלחמת השחרור, ודוד נוסף נפל בעת מילוי תפקידו בשנת 1977, ובמשפחת חלבי המורחבת נפלו קורבנות נוספים למען ביטחון מדינת ישראל. עוד צוין במכתב, כי הנאשם לא התכוון לפגוע בביטחון ישראל ואם עבר עבירה כלשהי, הדבר נבע מתום לב ומבלי להתכוון לפגוע בביטחון המדינה.

25. עוד הגישה ההגנה את מכתבו של יושב ראש התנועה הדרוזית הציונית בישראל, יוסף נסראלדין (2/ס). במכתבו ציין כי הנאשם הינו בן למשפחה ערכית ואצילה שתורמה מאוד לביטחון המדינה, ואף הקריבה מבניה במלחמות ישראל. עוד צוין כי הנאשם מוכר כבחור פטריטי שהצטיין בלימודיו, התעלה מבחינה חברתית ותרבותית, וחלם להתקדם במסלול הצבאי. צוין כי העבירה שביצע הנאשם אינה מעידה על אופיו ואופי משפחתו, ובוודאי שלא על מנת לפגוע במדינה ובביטחונה.

26. ההגנה הגישה מכתב עליו חתומים 8 מחבריו של הנאשם (ס/3), אשר בו צוין כך: "אנחנו חבריו הקרובים של הלאל תייסיר חלבי – דלית אל כרמל, חיילים בסדיר ובמילואים, ישראלים פטריוטים מעידים כי חברינו הלאל היה ונשאר בעינינו מלח הארץ, אוהב המדינה, הגם שטעה ועל כך משלם מחיר כבד, הוא ובני משפחתו. הלאל רצה להתגייס לחיל אוויר והיה הזרז בין החברים להתגייס לחיל קרבי למען שירות צבאי איכותי. גישתו האזרחית הייתה בלי דופי, נאמן לדרך משפחתו, שכמה מבניה משרתים במערכת הביטחון, הצטיין בהתנדבות ובתמיכה בזולת ואנו מבקשים לנהוג בו במידת הרחמים הגבוהה ביותר. הוא עוד ישרת את המדינה ויסייע בבנייתה. אנחנו חיילים כמוהו בשורות ישראל וזו הסיבה שהחלטנו לפנות אליכם בכתב ובשמותינו".

טיעוני הצדדים לעונש

27. הצדדים הציגו לבית הדין הסדר טיעון חלקי, לפיו הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, כאשר הוסכם על הצדדים כי הנאשם יורד לדרגת טוראי וייגזר עליו עונש מאסר מותנה בגין עבירות בעלות יסוד של פגיעה בביטחון המדינה, יחסי החוץ, סיוע לאויב, גילוי ידיעות או סודות רשמיים. לגבי רכיב המאסר בפועל, הוסכם על ידי הצדדים כי התביעה תבקש להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל בן 4 שנים, וההגנה תבקש להסתפק בעונש מאסר החופף את ימי מעצרו של הנאשם עד כה, 9 חודשים.

28. **התביעה**, הקדימה וציינה בטיעוניה לעונש כי היא מסכימה לראות במעשיו של הנאשם כ"אירוע" אחד בהתאם למבחנים שנקבעו בפרשת ג'אבר (ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (2014)), ובהתאם לכך לקבוע מתחם ענישה אחד.

29. התביעה ציינה כי הנאשם פגע בערך חברתי רחב של שמירה על ביטחון המדינה, הכולל בתוכו מספר רב של אינטרסים שהמדינה מבקשת לשמור עליהם: חשאיות פעילות מבצעית, שמירת שיטות הפעולה ואמצעי הפעולה של צה"ל וכוחות הביטחון, שימור יכולות ההגנה של צה"ל, שמירה על שיקולים ביטחוניים ואסטרטגיים של המדינה, תוך שמירה על קשרי החוץ,

תדמיתה של המדינה, שיתופי פעולה מודיעיניים ומניעת יתרון מבצעי לכל גורם העוין את מדינת ישראל.

30. לטענת התביעה, בהתבסס על חוות דעתו של המומחה יניב (ת/2) אשר אף העיד בבית הדין ניתן ללמוד כי מעשיו של הנאשם פגעו הלכה למעשה בביטחון מדינת ישראל ואף היו בעלי פוטנציאל לגרימת נזק ממשי נוסף.

31. התביעה עמדה על נסיבות החומרא של מעשי הנאשם, בכך שהנאשם מסר לצודקי את המידע המסווג בזמן אמת, בעת התרחשות הפעולות בשטח, כאשר צודקי משקיף על הנעשה ומשוחח במקביל עם הנאשם, אשר מדריך אותו.

32. התביעה הדגישה כי הנאשם ידע שהמידע המסווג אותו העביר לצודקי יתפרסם וייחשף ברבים והוא עלול אף להגיע לידי גורמים עוינים, ומכאן שאין הנאשם יכול לטעון כי לא התכוון לפגוע בפעילות צה"ל ובביטחון המדינה.

33. צוין כי אומנם למעשי הנאשם לא קדם תכנון מוקדם, וההיכרות בין הנאשם ובין צודקי הייתה ספונטנית, אך הקשר הטלפוני ביניהם היה רחב היקף, בשיחות טלפון רבות אשר נפרשו על פני יומיים, וחלק מהתקשורת נעשתה ביוזמת הנאשם. בנוסף, הוטעם כי הנאשם קרא לצודקי להגיע למקום, לתצפת, לצלם ואף הדריך את צודקי כיצד להתמודד עם אפשרות כי חיילים יגידו לו שאסור לו להיות באותו מקום, כאשר הנאשם הנחה את צודקי להשיב לחיילים כי אינם בעלי סמכות לאסור עליו לשהות במקום.

34. התביעה ציינה כי המידע המסווג שמסר הנאשם לצודקי היה ידוע לנאשם מתוקף תפקידו הצבאי והוא כלל מידע מפורט בנוגע לטיב הפעילות, ההכנות, הזמנים, המקום, שינויים והשלמת הפעילות.

35. התביעה ציינה כי נגד צודקי הוגש כתב אישום בבית המשפט המחוזי בנצרת (תפ"ח 57945-03-15) בגין עבירות של תמיכה בארגון טרוריסטי, הסתה לאלים וטרור, מגע עם סוכן חוץ, ריגול, ריגול חמור, סיוע לאויב במלחמה וקשירת קשר לביצוע פשע.

36. התביעה ציינה כי עתירתה לעונש מאסר בן 4 שנות מאסר בפועל משקללת בתוכה את כל שיקולי הקולא בעניינו של הנאשם, לרבות גילו, עברו הנקי, המלצות חיוביות לגביו וחוות דעת התומכות בו. התביעה הטעימה כי לשיטתה עונש המאסר המבוקש על ידה - 4 שנות מאסר בפועל - הוא העונש המצוי ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם בנסיבות מקרה זה.

37. התביעה הגישה אסופת פסיקה ממנה ביקשה לאבחן את המקרה של הנאשם בתיק זה. לשיטת התביעה, המקרה של הנאשם חמור יותר מעניינה של ענת קס (ע"פ 8445/11 **ענת קס נגד מדינת ישראל** (2012) (להלן – **פרשת ענת קס**)), אשר הורשעה בהעברת מסמכים מסווגים רבים מלשכת אלוף פיקוד המרכז, שם שירתה כפקידה, ונגזרו עליה 42 חודשי מאסר בפועל.

38. התביעה אף ציינה כי עניינו של הנאשם דכאן חמור משמעותית מעניינו של פריאל (צפ/637/02 **התובע הצבאי נגד סמל פריאל** (2002) (להלן – **פרשת פריאל**)), שם נדון הנאשם בגין עבירות של גילוי ידיעות ועבירה של התנהגות שאינה הולמת בגין העברת ידיעות מסווגות אליהן נחשף במסגרת תפקידו, ואשר הועברו על ידו למפעיל אתר אינטרנט ואשר היה בחשיפתם כדי לפגוע פגיעה חמורה. הנאשם נדון לעונש של 14 חודשי מאסר בפועל, במסגרת הסדר טיעון, כאשר בין יתר הנימוקים לכיבוד ההסדר היו קבלת הטענה כי מעשיו של הנאשם נעשו על רקע תלות חברתית של הנאשם במפעיל האינטרנט עימו התכתב ולמעשה היה מדובר ב"היגררות ילדותית".

39. **ההגנה** ציינה בפתח טיעוניה כי התנהגותו של הנאשם כפי שמתוארת בכתב האישום היא חמורה מאוד, והמעשים לא מתקבלים על הדעת, כאשר דבר לא יכול להצדיק אותה. עם זאת, ההגנה טענה כי לנאשם לא הייתה שום כוונה לפגוע בביטחון מדינת ישראל, ומעשיו לא נעשו מתוך מניע אידיאולוגי של התנגדות למדינת ישראל.

40. ההגנה ציינה כי הנאשם מתחרט על מעשיו ומצטער עליהם. צוין כי הנאשם רצה להתגייס לצה"ל למרות שיכול היה לקבל פטור משירות חובה מאחר

שהיה דתי עד כיתה י"ב. אופיו של הנאשם משתקף מהמכתבים והעדויות שהובאו בפני בית הדין.

41. ההגנה ביקשה להפחית מחומרת מעשי הנאשם, בשים לב לכך שהמעשים המיוחסים לו בכתב האישום נפרשו על פני יומיים בלבד, כאשר לאחר מכן הנאשם התחמק מקשר עם צודקי ולא ענה לשיחות טלפון ממנו.

42. ההגנה ציינה כי המידע שמסר הנאשם לצודקי פורסם כבר ברבים בעבר במסגרת כתבה עיתונאית שנעשתה באותו מקום, ולכן לא מדובר במידע שנחשף לראשונה, כטענת התביעה.

43. ההגנה ביקשה שלא לתת משקל לחוות דעת המומחה יניב, משעלה כי המומחה כלל לא ביקר במקום האירוע וחוות דעתו היא כללית ועקרונית ולא מתייחסת לנזק קונקרטי שנגרם כתוצאה ממעשי הנאשם. עוד צוין בעניין זה, כי לא ידוע מה היקף המידע שהועבר הלאה מצודקי ופורסם ברבים, לאחר שנמסר על ידי הנאשם, וההנחה כי המידע פורסם והגיע לידי גורמים עוינים לישראל הינה השערה ולא מבוססת על ראיות.

44. הסנגור הגיש אסופת פסיקה ממנה ביקש ללמוד על העונש הראוי להיגזר על הנאשם במקרה זה, תוך שצוין כי בשונה מהמקרים שעלו מהפסיקה שהגישה התביעה, כאן לא מדובר במי שיצר מגע עם סוכן זר או ריגל או תמך בארגון טרור. במקרה של הנאשם מדובר באירוע נקודתי שלא נמשך על פני תקופה ארוכה, כפי שהתרחש במקרים אחרים. לשיטת ההגנה, נסיבות אלה משליכות על העונש שיש לגזור על הנאשם.

45. לדעת ההגנה מתחם העונש ההולם שיש לגזור על הנאשם נע בין מאסר על תנאי לבין 42 חודשי מאסר בפועל, כפי שהוטל בפרשת ענת קם. צוין כי הנאשם כבר נפגע נוכח פרסום הפרשה והפגיעה בו ובמשפחתו כבר נעשתה, ללא קשר לעונש המאסר שייגזר עליו.

46. **בדבריו האחרון של הנאשם**, הביע האחרון חרטה על המעשה וציין כי לאורך כל המעשים לא חשב שהדבר פוגע בביטחון המדינה. הנאשם ציין כי לא

הייתה לו כל מטרה או מניע לפגוע בביטחון מדינת ישראל. המקרה הובן על ידי הנאשם בצורה אחרת, וצודקי אמר לנאשם דברים לא נכונים והערים עליו. הנאשם ציין כי רק בשלב מתקדם של החקירה הבין מי הוא אותו צודקי, במה עסק ולאן המידע שנתן לו הגיע. הנאשם ציין כי הוא משרת מזה שנתיים בצה"ל, כאשר עבר הכשרה ארוכה לרבות אימון מתקדם, ואף לקח חלק במהלך מבצע צוק איתן. הנאשם ביקש כי יתאפשר לו לחזור לשירות לאחר שייצא מהכלא. הנאשם ביקש כי בית הדין יתחשב בנסיבות העבירה ויגזור עליו את העונש המינימאלי.

דיון והכרעה

47. מעשיו של הנאשם, בגינם נותן הוא את הדין בתיק זה, הינם בעלי חומרה ממשית, ועל כך אף ההגנה אינה חולקת. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות ביטחון, שמהותן מסירת ידיעה סודית ועזרה לאויב. כותרת העבירות מדברת בעד עצמה.

48. בעקבות פנייתו של האזרח צודקי, נרקמה בין הלה לבין הנאשם אינטראקציה שנפרשה על פני יומיים, במהלכם העביר הנאשם לצודקי פרטים רבים שהגיעו לידיעתו של הנאשם במסגרת שירותו הצבאי. הנאשם העביר לצודקי פרטים רבים על אודות פעילות צה"ל, כאשר הדבר נעשה בתחילה לבקשת צודקי, אך בהמשך פעל הנאשם ביוזמתו, כאשר הוא עצמו התקשר לצודקי לצורך מסירת פרטים.

49. הנאשם הודה באשמה ולא ניהל משפט הוכחות. כתב האישום המתוקן, בו הודה והורשע הנאשם, הוגש במסגרת הסכמות בין הצדדים, ולצידו מסמך פרטים נוספים, שאף בפרטיו הודה הנאשם ומהם עלה כי המידע שמסר הנאשם לצודקי היה מידע מסווג ביותר שאסור היה לנאשם למסרו לאיש, והנאשם ידע זאת. על פי הפרטים הנוספים, הנאשם מסר את המידע לצודקי כיוון שסבר כי אותם גורמים שעזרו לו צה"ל קיים קשרים, כמפורט בכתב האישום, פוגעים באוכלוסיית העדה הדרוזית בסוריה, בודעו כי המידע הזה עומד להתפרסם.

50. גזירת עונשו של הנאשם תיעשה על פי אמות המידה שנקבעו בסעיף 40 לחוק העונשין (תיקון 113), התשל"ז-1977. זאת, לפי העיקרון המנחה בענישה,

הוא **עקרון ההלימה** - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה
בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

51. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה בו הורשע הנאשם תעשה בראי
עקרון ההלימה האמור, תוך התחשבות **בערך החברתי** שנפגע מביצוע
העבירה, **במידת הפגיעה** בו, **במדיניות הענישה** הנהוגה **ובנסיבות הקשורות**
בביצוע העבירה.

52. הערך החברתי שנפגע מביצוע מעשי העבירה של הנאשם הוא **ביטחון**
המדינה. ערך זה מאגד בתוכו אינטרסים רבים, כפי שציננה התביעה
בטיעוניה: הגנה על חיי אזרחי המדינה, שמירת חשאויות פעילות גורמי
הביטחון, הרתעת גורמים עוינים, שימור איכות פעולות מערכת הביטחון,
הגנה על שיטות ואמצעי הפעולה של צה"ל, הגנה על שיקולים טקטיים
ואסטרטגיים של מדינת ישראל, שמירה על קשרי החוץ של המדינה,
תדמיתה, מרחב התקשורת ושיתופי פעולה מודיעיניים, ומניעת יתרון מבצעי
לכל גורם העוין את המדינה.

53. **מידת הפגיעה בערך החברתי** האמור כתוצאה ממעשי הנאשם הייתה
ממשית. הדבר עולה מחוות דעתו של המומחה יניב (ת/2) אשר אף העיד
בבית הדין. בחוות הדעת נקבע כי על פי הערכתו המקצועית של המומחה,
המידע שנמסר על ידי הנאשם לידי גורמי האויב, גרם לנזק ביטחוני ממשי
לביטחון מדינת ישראל. זאת, הן במישור האסטרטגי הן במישור הטקטי.
חשיפת המידע עשויה הייתה לסכן חיי אדם ולפגוע במודיעין הישראלי
וביכולות ההגנה של צה"ל.

54. עם זאת, ציין המומחה כי אינו יודע לקבוע באופן חד משמעי האם פעולות
פח"ע שהתרחשו במרחב לגביו מסר הנאשם מידע, קשורות למידע שמסר
הנאשם. המומחה אף ציין כי לא ביקר במקום ולא בחן את השטח מקרוב,
אך הנקודה מוכרת למערכת הביטחון.

55. מדובר בנאשם נבון אשר הוא בעל נתונים אישיים גבוהים, כעולה מתדפיסו
האישי (ת/3). הנאשם הוא חייל ותיק, אשר התגייס לצה"ל לפני שנתיים,
סיים בהצלחה טירונות אג"מית וקורסי הכשרה, כולם בציונים גבוהים.

לפיכך, לא יכולה להישמע טענה לפיה לא הבין הנאשם את מעשיו, את הפסול שבהם ומשמעותם, ובוודאי שיכול היה להימנע מהם.

56. מעשיו של הנאשם לא היו מתוכננים ולא מדובר במעשה שקדמה לו תוכנית מתוככמת או מורכבת. למעשה, מדובר באירוע ספונטני שהתפתח, לאחר שעובר אורח שעבר במקום בו ביצע הנאשם משימת אבטחה, פנה אל הנאשם, החל לדבר לליבו ובכך החלה ההיכרות בין השניים, אשר הובילה בהמשך להעברת מידע מהנאשם לאותו אזור. העברת המידע נפרשה על פני יומיים, כאשר היא מתבצעת באמצעות שיחות טלפון רבות והיא הופסקה ביוזמת הנאשם, לאחר שכנראה הבין את משמעות מעשיו והפסיק לענות לשיחות הטלפון מצודקי.

57. מעשיו של הנאשם מצביעים על מעילה באמון שניתן לו במסגרת היותו חייל בצה"ל והתפקיד בו שירת. גם אם הנאשם לא התכוון לפגוע בביטחון המדינה, וודאי הבין כי זו תוצאה מסתברת ואפשרית כפועל יוצא מהעברת המידע שהעביר לצודקי, כפי שנקבע בפרשת פריאל:

"מעשי הנאשם, גם אם כוונת זדון לא נלוותה אליהם, ומסוכנים הם באשר הם, מאפשרים לאויבי המדינה לקבל מידע יקר ערך אודות כוח הצבא ויכולתו. אוזנו של האויב כרויה לכל פירור של מידע צבאי שדולף, ומשעה שעוף השמיים מוליך ומעביר את המידע, שוב אין לדעת למי יגיע המידע ואיזה שימוש ייעשה בו. הנאשם נהג בחוסר אחריות ובמעילה באמון שניתן בו שעה שניצל את תפקידו הצבאי ונגישותו למידע מסווג וסודי".

58. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות ביטחון מהסוג בו הורשע הנאשם בתיק זה היא השתת עונשי מאסר לריצוי בפועל לתקופה ממושכת, לצד עונשי מאסר על תנאי והורדה בדרגה. משך תקופת המאסר נקבעת בכל תיק בהתאם לנסיבותיו וכפועל יוצא ממידת הפגיעה בביטחון המדינה והיקף הנזק שנגרם כתוצאה מהמעשים.

59. בפרשת ענת קם נגזרו על הנאשמת, חיילת ששירתה כפקידה בלשכת אלוף פיקוד המרכז, 42 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהורשעה בעבירות של ריגול

חמור ומסירת ידיעה סודית. בפרשה זו נקבע כי המעשים נעשו מתוך מניעים אידיאולוגיים ולשם פרסום המסמכים בציבור, כאשר הנאשמת מסרה לעיתונאי אורי בלאו דיסק ובתוכו מעל 1,500 מסמכים מסווגים בסיווג סודי וסודי ביותר, ובהמשך שוחחה עם העיתונאי מספר פעמים כדי לתת לו הבהרות למסמכים שמסרה לו, לרבות הבהרות לגבי שמות מבצעים ויעדים, קודים של מבצעים, תאריך וכיוצא באלה.

60. **בפרשת פריאל** נגזרו על הנאשם, חייל בשירות סדיר שהורשע בעבירות של גילוי ידיעות והתנהגות שאינה הולמת, 14 חודשי מאסר בפועל בגין העברת ידיעות ומסמכים מסווגים ברמות סיווג גבוהות, לרבות בסיווג סודי ביותר, לשני אזרחים, המפעילים אתרי אינטרנט. המידע שהועבר כלל נתונים על אודות כוחות הצבא, עמדותיהם, שיטות פעולתם וכיוצא באלה. המידע אוכסן במחשבו האישי של הנאשם בביתו והועבר בדואר אלקטרוני במשך תקופה של שנתיים. לא הייתה מחלוקת כי הנאשם לא התכוון לפגוע בביטחון המדינה, וצוין כי המניע למעשיו היה "היגררות ילדותית של מי שכושר שיפוטו לקוי".

61. מצאנו כי ראוי להשוות גם לפסקי דין בהם נדונו נאשמים על עבירות חמורות יותר שמהותן פגיעה בביטחון המדינה, על מנת ללמוד על רמת הענישה המקובלת -

62. בע"פ 2796/08 **מדינת ישראל נ' אבו שחאדה** (2008), הורשע הנאשם בעבירות של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת ומסירת ידיעות לאויב, בכך שהיה בקשר עם פעיל צבאי של ארגון הג'יהאד האיסלאמי. על הנאשם נגזר שם עונש מאסר בפועל בן 30 חודשים.

63. בע"פ 2402,2456/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** (2009), הורשעו שני נאשמים בעבירות של מגע עם סוכן חוץ ומסירת ידיעות לאויב בכוונה לפגוע בביטחון המדינה, בכך שקיימו קשר טלפוני עם קצין בכיר בצבא הסורי, והעבירו ידיעות לגבי פעילות צבאית של צה"ל, תנועת כוחות חריגה, ריכוזי כוחות, מידע על הפגנה של מתנגדים למשטר הסורי ועוד. כמו כן, הונחה אחד הנאשמים להיות נוכח בהפגנה אנטי סורית ולתעד באמצעות צילום את המשתתפים בה. בגין אלה נגזרו על הנאשמים עונשים של 4 ו-5 שנות מאסר בפועל.

64. בתיק פ"ח 4041/07 **מדינת ישראל נ' ג'ברין** (2007), הורשעה הנאשמת בעבירות של מגע עם סוכן חוץ ומתן שירות להתאחדות בלתי מותרת, בכך שקיימה קשר עם סוכנת של ארגון החיזבאללה. על הנאשמת נגזרו 3 שנות מאסר בפועל.

65. בתיק תפ"ח (מרכז) 23128-08-09 **מדינת ישראל נ' סולטאני** (2010), הורשע הנאשם בעבירות של מסירת ידיעה לאויב ומגע עם סוכן חוץ, באשר היה בקשר עם סוכני חיזבאללה ומסר מידע על אודות בסיסי צבא ואישים חשובים בישראל, כאשר שיא העברת המידע נגע לפרטים לגבי סדרי האבטחה של הרמטכ"ל, המקום בו ערך אימוני ספורט, דרך הגעתו, מספר מאבטחיו ואופן חימושו. על הנאשם נגזרו 68 חודשי מאסר בפועל.

66. בתיק תפ"ח 1126/07 **מדינת ישראל נ' שמיר** (2008), הורשע הנאשם בעבירות של מגע עם סוכן חוץ ואחזקת ידיעות במטרה לפגוע בביטחון המדינה. הנאשם היה פסיכיאטר במקצועו ורס"ן במילואים בחיל הרפואה, אשר נחשף במסגרת תפקידו בצבא לחומר מסווג שכלל בין היתר, פרטים ביטחוניים ומסמכים צבאיים מסווגים, תוכניות חירום של חיל הרפואה, מידע על אופן פרישת כוחות החיל ומרכזי השליטה, דרכי סיוע נפשי לעורף בזמן מלחמה, תוכניות לפינוי אזרחים והערכות מודיעיניות ומבצעיות. הנאשם פנה לגורמים עוינים באמצעות האינטרנט והציע להם סיוע במאבקם נגד המדינה. הנאשם פנה אף לארגון החמאס ברצועת עזה במטרה לשתף פעולה עם מאבקו של ארגון זה. על הנאשם נגזרו 5 שנות מאסר בפועל.

67. ניתן לראות כי ככל שמדובר בנאשמים שהיו בעלי גישה רחבה למידע מסווג והעבירות בוצעו על פני זמן ממושך, ונעשו פעולות יזומות להעברת המידע, הביאו נסיבות מיוחדות אלה להשתת עונשי מאסר ממושכים בני מספר שנים.

68. במקרה שלפנינו, אין חולק שהנאשם לא היה בעל מידע מסווג מתוקף תפקידו ככזה, אלא נחשף למידע מסווג במהלך שירותו הצבאי, למרות שתפקידו הצבאי לא היה כזה שהגדיר אותו כבעל סיווג ביטחוני מיוחד. כמו כן, אין חולק כי העברת המידע נעשתה על ידי הנאשם שלא ביוזמתו ולא

מתוך תוכנית מוקדמת, והיא נפרשה על פני תקופה קצרה של יומיים בלבד. המניע שהוביל למעשי הנאשם לא היה הרצון לפגוע בביטחון מדינת ישראל ולא על רקע אידיאולוגי של תמיכה בארגוני טרור, אלא כדי לסייע לבני העדה הדרוזית בסוריה. נסיבות מיוחדות אלה שונות בצורה משמעותית מהנסיבות המתקיימות בתיקים רבים אחרים בהם מורשעים נאשמים בעבירות ביטחון.

69. חרף האמור, מעשיו של הנאשם אינם קלים כלל ועיקר, ומדובר במעשים חמורים שחובה על בית הדין להלום אותם בענישה חמורה, גם אם לא נעשו על רקע אידיאולוגי של פגיעה בביטחון מדינת ישראל, אלא מתוך רצון לתמוך בבני העדה הדרוזית בסוריה.

70. בעניין זה, קבעה כבוד השופטת ארבל **בפרשת קס** כי :

"פשיעה על רקע אידיאולוגי של "תיקון עולם", תהא האידיאולוגיה המסוימת אשר תהא, טומנת בחובה יסוד של עשיית דין עצמית. אדם הנוטל את החוק לידי כד לתקן את המעוות בעיניו כמו שולח מסר שלפיו המטרה מקדשת את כל האמצעים. כעניין של מדיניות, עלינו להוקיע מניע מסוג זה הואיל והוא פותח פתח מסוכן למתן הכשר מוסרי – מצפוני למעשי פשע – להגמשת שלטון החוק בשם ערכים הנעלים בעיני המבצע" (**פרשת קס**, בפסקה 18 לחוות דעתה של השופטת ארבל).

71. נוכח האמור לעיל, בשים לב למידת הפגיעה בביטחון המדינה על ידי מעשי הנאשם, כלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנהוגה, הרינו קובעים כי **מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, הוא 30-42 חודשי מאסר בפועל, לצד עונש מאסר מותנה והורדה לדרגת טוראי.**

72. במסגרת קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, החלטנו כי יש מקום לתת משקל להבעת חרטתו של הנאשם, הכאה על חטא ורצונו להמשיך לשרת בצבא ולתרום לאחר שיסיים את תקופת מאסרו. כמו כן, שקלנו לזכות הנאשם את שיתוף הפעולה שלו עם גורמי החקירה.

73. כמו כן, התחשבנו בפגיעה הצפויה של העונש בנאשם ובמשפחתו, מעבר לפגיעה שכרוכה בעצם היותו של הנאשם מעורב בעבירות של פגיעה בביטחון המדינה, הבושה שנלווית לכך וההשלכות שנגרמו לסביבתו הקרובה של הנאשם.

74. בית הדין התרשם כי הנאשם הינו אדם נורמטיבי, בעל עבר נקי, שבא ממשפחה תומכת, שרבים מבניה לקחו חלק בתרומה לביטחון מדינת ישראל, כפי שעלה מעדויותיהם של עדי האופי שהתייצבו בבית הדין להעיד על אופיו של הנאשם, אישיותו, משפחתו של הנאשם והקושי הקיים בחברה הדרוזית בישראל נוכח המציאות הקשה של בני העדה הדרוזית בסוריה.

75. בסופו של יום, מצאנו כי אין מנוס מהשתת עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית, נוכח מעשי הנאשם והפגיעה בביטחון המדינה. עם זאת, לא מצאנו כי בנסיבות מעשי הנאשם יש כדי להצדיק מאסר ברף העליון של מתחם הענישה שנקבע.

סוף דבר

76. בשקלול כל השיקולים והנסיבות שפורטו לעיל, הרינו גוזרים על הנאשם את העונשים המצטברים הבאים:

א. שלושים וארבעה (34) חודשי מאסר לריצוי בפועל, בכליאה ממשית, שיימנו מיום מעצרו.

ב. עשרים וארבעה (24) חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש (3) שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירה בעלת יסוד של פגיעה בביטחון המדינה, יחסי החוץ, סיוע לאויב, גילוי ידיעות או סודות רשמיים.

ג. הורדה לדרגת טוראי.

• זכות ערעור כחוק.

- ניתן היום, 9/12/2015, כ"ז בכסלו התשע"ו, והודע בפומבי ובמעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

שופט	אב"ד	שופטת
------	------	-------

העתק	נכון	מהמקור
רס"ן	איריס	קלי
ק'	בית	הדין

נערך על ידי: אביטל אשכנזי

בתאריך: 09/12/2015

חתימת המגיה: א' ב'